

Životopis

Prof. dr. sc. emer. Marko Pranjić (Globarica, BiH, 27. ožujka 1950.) je redoviti profesor u trajnom zvanju (umirovljen), doktor odgojno obrazovnih znanosti, diplomirani teolog, pedagog, didaktičar i metodičar. Bio je voditelj (dekan) Hrvatskih studija od 2003. do 2008. godine te član nekih sveučilišnih i državnih tijela vezanih za napredovanje u znanstveno-nastavnim zvanjima.

Godine 1970. upisao je studij teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, a završio ga je na Pontificia Facoltà teologica dell'Italia Meridionale (Studio salesiano) u Napulju 1974. Nakon toga upisuje novi studij, ovaj put odgojno-obrazovnih znanosti na Pontificia Università Salesiana, Facoltà delle Scienze dell'Educazione u Rimu gdje je stekao sljedeće akademske stupnjeve: baccalaureus, magister i doctor (od 1976. do 1982.).

Zbog teme doktorske disertacije boravio je dvije godine u Njemačkoj (Philosophisch-theologische Hochschule der Salesianer don Boscos) gdje je i napisao svoju disertaciju na njemačkom, a obranio 1982. na talijanskom jeziku sa summa cum laude. Istovremeno je i na istoj visokoškolskoj ustanovi završio i studij filmologije (1976.) kojega je počeo pohađati već kao student teologije.

Nakon završetka svoje formacije u inozemstvu što je sve skupa trajalo 12 godina, vraća se u domovinu te postaje urednikom znanstvenog časopisa *Kateheza* (1983. – 1993.), ravnateljem Katehetskog salezijanskog centra i ravnateljem Salesianuma - instituta za religijsku pedagogiju i katehetiku te urednikom mnogih stručnih i znanstvenih nizova knjiga s područja pedagogije, didaktike, metodike, teologije, a istovremeno se angažira i u sveučilišnoj nastavi.

Od 1985. do 1995. član je Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za katehizaciju, a od 1992. do 1997. bio je viši savjetnik za srednjoškolski vjeronauk u RH. Od 1993. do 1997. obnašao je dužnost člana *Consiglio internazionale per la catechesi* (COINCAT) Kongregacije za nauk vjere u Rimu. Godine 1995. postao je članom Arbeitsgemeinschaft der katechetischen Dozenten te članom Forum internazionale dell'insegnamento della religione koji okuplja predstavnike pojedinih nacionalnih katehetskih vijeća.

Godine 1995. počinje predavati na Pedagogijskim znanostima Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Teološkom fakultetu Matija Vlačić Ilirik te Evanđeoskom teološkom fakultetu u Osijeku (religijska pedagogija i katehetika). Iste godine angažira se oko osnivanja Hrvatske akademije odgojnih znanosti i postaje njenim članom te predsjednikom Društva metodičara. Pedagogijske znanosti Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu bira ga za redovitog profesora (1997.) Po zasnivanju radnog odnosa na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, organizira i izvodi nastavu vezanu za nastavničku naobrazbu u sklopu čega predaje pedagogiju, didaktiku i metodiku te brine za studentsku nastavnu praksu i hospitacije.

Godine 2003. Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu bira ga najprije za obnašatelja dužnosti voditelja Hrvatskih studija, nakon čega, po imenovanju rektora, postaje i obnašateljem dužnosti predsjednika Stručnog vijeća Hrvatskih studija. Promjenom Pravilnika Hrvatskih studija, Znanstveno-nastavno vijeće HS bira Pranjića za voditelja (dekana) HS i

predsjednika Stručnog vijeća za razdoblje od 2004. do 2006., a potom i od 2006. do 2008. 2005. izabran je za redovitog profesora (trajno zvanje) na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu; od 2005. do 2008. članom Senata Sveučilišta u Zagrebu, članom Vijeća društveno humanističkog područja, članom Matičnog odbora edukacijskih znanosti RH. Od 2005. do 2014. bio je pročelnik, odnosno obnašatelj dužnosti pročelnika Odjela edukacijskih znanosti i nastavničke naobrazbe Hrvatskih studija. 2020. je umirovljen, a 2023. biran je u zvanje profesor emeritus.

Izradio je program nastavničke naobrazbe HS te je napisao silabuse za njegove obvezne i mnoge izborne predmete. Osmislio je i realizirao dva znanstveno-istraživačka projekta preko kojih je više od deset znanstvenih novaka zasnovalo radne odnose za mnoga područje Hrvatskih studija i s kojih je doktoriralo njih desetoro te se objavilo nekoliko znanstvenih monografija i na desetke znanstvenih i stručnih radova.

Također je sa svojim suradnicima osmislio i napisao program dodatne nastavnučke naobrazbe za stjecanje pedagoških kompetencija (PPDMN) kojega je do sada pohađalo preko 500 studenata te uglavnom završilo u hrvatskim odgojno-obrazovnim ustanovama kao nastavnici ili kao njihovi suradnici.

Za svoj uspješan znanstveni i nastavnički rad dobio je sljedeće nagrade:

- *Zlatna medalja sveučilišta Università Pontificia Salesiana u Rimu (1982.)*
- *Nagrada Ivan Filipović (za srednje školstvo – popularizacija znanosti) (1992.)*
- *Priznanje za važan doprinosu promicanju i unapređivanju rada Hrvatskih studija (2012.)*
- *Državna nagrada za životno djelo "Ivan Filipović" za promicanje pedagoške teorije i prakse (2017).*
- *Spomen-medalja u znak zahvalnosti i priznanja za doprinos razvitku i napretku Sveučilišta u Zagrebu (2020.)*

Napisao je dvadesetak knjiga te preko stotinu znanstvenih i stručnih radova objavljenih u tuzemnim i inozemnim časopisima. Evo samo izbora nekih naslova knjiga

- *Christus als Mittelpunkt der Glaubensverkündigung nach Josef Andreas Jungmann (1983),*
- *Religijskopedagoško-katehetski leksikon (priredio) (1991),*
- *L'imegno dell'educatore (1991)*
- *„ (1992)*
- *Jeka duše: vjeronaučni udžbenik za prvo godište srednjih škola (1992),*
- *Zov slobode: vjeronaučni udžbenik za drugo godište srednjih škola /suautor/ (1992),*
- *Na izvorima: vjeronaučni udžbenik za treće godište srednjih škola (1993)*
- *Životu ususret: vjeronaučni udžbenik za četvrto godište srednjih škola /suautor/ (1993).*
- *Pluralizam u odgoju i školstvu (1994)*
- *Uloga Katoličke crkve u razvoju hrvatskog školstva (1994)*
- *Srednjoškolski vjeronauk u Republici Hrvatskoj (1994),*
- *Religijska pedagogija: naziv, epistemologija, predmet i omeđenje (1997),*
- *Metodika vjeronaučne nastave. Teorijske osnove i praktični modeli (1997),*
- *Nastavna metodika: teorija, oblici, metode, sredstva, pomagala (1999)*

- *Psihologija religioznog ponašanja. Propedeutika, povijest, klasici* (2000),
- *Pedagogija. Suvremena stremljenja, naglasci, ostvarenja* (2001),
- *Antropologija: filozofsko-biblijsko-teološki aspekt (elektroničko izdanje)* (2004),
- *Didaktika: povijest, osnova, profiliranje, postupak* (2005),
- *Nastavna metodika u riječi i slici* (2013),
- *Na iskonima europskoga odgoja. Telemah kao odgajnik* (2013.),
- *Odgoj u vrijeme antike: starogrčki, starorimski i ranokršćanski odgoj i obrazovanje* (2020).
- *Odgoj u vrijeme antike: Grčka, Rim, rano kršćanstvo (elektroničko izdanje)*

Marko Pranjić

Zagreb, 20.02.2026.